

Suomen maanilviäisten lajiluettelo

päivitys 21.5.2019

Seuraavassa lajiluettelo listaa kaikki vuoteen 2019 mennessä Suomessa tavatut maanilviäislajit joita on 95. Luettelo pitää sisällään Suomessa luonnonvaraisena elävät lajit, tulokaslajit ja vain kasvihuoneissa elävät lajit. Luettelon on laatinut Nilviäistyöryhmä, johon kuuluvat Ilmari Valovirta (puhj.), Ulla-Maija Liukko (siht.), Anne Koivunen, Hannu Ormio ja Katriina Könönen. Yhteystiedot löytyvät työryhmän [www-sivuilta: www.ymparisto.fi/nilviaistyoryhma](http://www.ymparisto.fi/nilviaistyoryhma)

Listassa maanilviäiset on jaettu lahkoihin, heimoihin ja sukuihin. Luokittelu on haluttu pitää suhteellisen selkeänä, joten muita tasoja kuten alaheimoja ei ole käytetty. Lajeista on ilmoitettu tieteellinen ja suomenkielinen nimi. Osalle lajeista ilmoitetaan myös yleisimmin käytetyt synonyymit. Mukaan on otettu mm. synonyymit, joita on käytetty määrittelykirjallisuudessa (esim. Kerney & Cameron, Land Snails of Britain & North-West Europe) sekä vanhoissa nilviäisnäytteissä Luonnontieteellisen keskusmuseon nilviäiskokoelmissa. Listassa käytetty luokittelu perustuu Bouchet & Rocroin vuonna 2005 julkaisemaan uuteen kotiloiden luokitteluun. Lajien uhanalaisuusluokka vuoden 2019 arvioinnissa on merkitty taulukossa lajinimen ja heimon oikealle puolelle.

Bouchet, P. & Rocroi, J.-P. (2005): Classification and Nomenclator of gastropod families. *Malacologia*47(1/2): 1-397. Philadelphia.

Valovirta, I., Koivunen, A., Könönen, K., Liukko, U.-M. & Ormio, H. 2019. Nilviäiset. Julk.: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. s. 317–323. <https://punainenkirja.laji.fi/>

Phylum Mollusca CUVIER, 1795 - Pääjakso Nilviäiset

Classis Gastropoda CUVIER, 1795 – Luokka Kotilot

Infraclassis Pulmonata CUVIER in BLAINVILLE, 1814 - Keuhkokotilot

Ordo Eupulmonata HASZPRUNAR & HUBER, 1990

Familia Ellobiidae L. PFEIFFER, 1854 (1822) – Heimo pääsilmäkotilot

Genus *Carychium* O.F. MÜLLER, 1773

- *Carychium minimum* O.F. Müller, 1774 LC (2019)
kääpiösarvikotilo
- *Carychium tridentatum* (RISSO, 1826) LC (2019)
isosarvikotilo

Ordo Stylommatophora A. SCHMIDT, 1855 – Lahko maakeuhkokotilot

Familia Succineidae H. BECK, 1837 – Heimo meripihkakotilot

Genus *Succinea* DRAPARNAUD, 1801

- *Succinea putris* (LINNAEUS, 1758) LC (2019)
meripihkakotilo
syn. *Helix putris* Linnaeus 1758

Genus *Succinella* J. MABILLE, 1871

- *Succinella oblonga* (DRAPARNAUD, 1801) NA (2019)
torvilokotilo
syn. *Succinea oblonga* Draparnaud, 1801

Genus *Oxyloma* WESTERLUND, 1885

- *Oxyloma elegans* (Risso, 1826) LC (2019)
hoikkameripihkakotilo
syn. *Succinea elegans* Risso, 1826, *Succinea pfeifferi* Rossmässler, 1835, *Oxyloma pfeifferi* (Rossmässler, 1835)
 - *Oxyloma sarsii* (ESMARK, 1886) LC (2019)
punameripihkakotilo ent. punertavameripihkakotilo
syn. *Succinea sarsii* Esmark, 1886
- Genus *Quickella* C. BOETTGER, 1939**
- *Quickella arenaria* (Potiez & Michaud, 1835) CR (2019)
kalkkitorvilokotilo

Familia Cochlicopidae PILSBRY, 1900 (1879) – Heimo silokotilot**Genus *Cochlicopa* A. FÉRUSAC, 1821**

- *Cochlicopa lubrica* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
silokotilo
- *Cochlicopa lubricella* (ROSSMÄSSLER, 1834) LC (2019)
kapeasilokotilo
syn. *Cochlicopa minima* (Siemaschko 1847)
- *Cochlicopa nitens* (Gallenstein, 1848) CR (2019)
pulleasilokotilo

Familia Valloniidae MORSE, 1864 – Heimo sirokotilot**Genus *Vallonia* Risso, 1826**

- *Vallonia costata* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
harjakotilo
- *Vallonia pulchella* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
sirokotilo
- *Vallonia excentrica* STERKI, 1893 LC (2019)
soikeasirokotilo

Genus *Acanthinula* H. BECK, 1847

- *Acanthinula aculeata* (O.F. Müller, 1774) NT (2019)
piikkikotilo

Genus *Zoogenetes* MORSE, 1864

- *Zoogenetes harpa* (SAY, 1824) LC (2019)
varpukotilo
syn. *Acanthinula harpa* (Say, 1824)

Familia Pupillidae TURTON, 1831 – Heimo sammalkotilot**Genus *Pupilla* FLEMING, 1828**

- *Pupilla muscorum* (LINNAEUS, 1758) LC (2019)
sammalkotilo

Familia Vertiginidae FITZINGER, 1833 – Heimo siemenkotilot**Genus *Columella* WESTERLUND, 1878**

- *Columella edentula* (Draparnaud, 1805) LC (2019)
hampaatonsiemenkotilo
- *Columella columella* (G. VON MARTENS, 1830) NT (2019)
lapinsiemenkotilo
- *Columella aspera* WALDÉN, 1966 LC (2019)
karheasiemenkotilo

Genus *Vertigo* O.F. MÜLLER, 1773

- *Vertigo alpestris* ALDER, 1838 LC (2019)
alppisiemenkotilo
- *Vertigo antivertigo* (Draparnaud 1801) LC (2019)
seitsensiemenkotilo ent. seitsenhampainensiemenkotilo
syn. *Pupa antivertigo* (Draparnaud, 1801)
- *Vertigo extima* (Westerlund, 1877) NT (2019)
tunturisiemenkotilo
- *Vertigo lilljeborgi* (Westerlund, 1871) LC (2019)
lilljeborginsiemenkotilo
- *Vertigo genesisii* (Gredler, 1856) VU (2019)
kalkkisiemenkotilo
- *Vertigo geyeri* Lindholm, 1925 NT (2019)
lettosiemenkotilo
syn. *Vertigo genesisii geyeri* (Lindholm, 1925)
- *Vertigo modesta arctica* (Wallenberg, 1858) LC (2019)
pohjansiemenkotilo
syn. *Vertigo arctica* (Westerlund, 1871) ,
Vertigo modesta (Wallenberg, 1858)
- *Vertigo pusilla* O.F. Müller, 1774 LC (2019)
vasensiemenkotilo ent. vasenkierresiemenkotilo
- *Vertigo pygmaea* (Draparnaud, 1801) NT (2019)
pikkusiemenkotilo ent. pienisiemenkotilo
syn. *Pupa pygmaea* Draparnaud, 1801
- *Vertigo ronneyensis* (Westerlund, 1871) LC (2019)
ruskeasiemenkotilo
- *Vertigo substriata* (JEFFREYS, 1833) LC (2019)
uurresiemenkotilo
- *Vertigo angustior* JEFFREYS, 1830 NT (2019)
kapeasiemenkotilo

Familia Enidae B.B. WOODWARD, 1903 (1880)**Genus *Merdigera* HELD, 1838**

- *Merdigera obscura* (O.F. Müller, 1774) EN (2019)
ahmattikotilo ent. pikkuahmattikotilo
syn. *Ena obscura* (O.F. Müller, 1774)

Familia Clausiliidae J.E. GRAY, 1855 – Heimo sulkukotilot**Genus *Cochlodina* A. FÉRUSAC, 1821**

- *Cochlodina laminata* (MONTAGU, 1803) LC (2019)
sileäsulkukotilo
syn. *Marpessa laminata* (Montagu 1803)
- *Cochlodina orthostoma* (Menke, 1828) VU (2019)
suorasuusulkukotilo
syn. *Clausilia orthostoma* Menke, 1828

Genus *Ruthenica* LINDHOLM, 1924

- *Ruthenica filograna* (ROSSMÄSSLER, 1836) EN (2019)
soukkasulkukotilo

Genus *Macrogaster* W. HARTMANN, 1841

- *Macrogaster ventricosa* (DRAPARNAUD, 1801) CR (2019)
isosulkukotilo
syn. *Clausilia ventricosa* (Draparnaud, 1801)
- *Macrogaster plicatula* (DRAPARNAUD, 1801) NT (2019)
poimusulkukotilo ent. pikkupoimusulkukotilo
syn. *Iphigena plicatula* (DRAPARNAUD, 1801),
Clausilia plicatula (DRAPARNAUD, 1801)
- *Macrogaster borealis* (Boettger, 1878) CR (2019)
idänsulkukotilo
syn. *Macrogaster latestriata* (Schmidt, 1856)

Genus *Clausilia* DRAPARNAUD, 1805

- *Clausilia bidentata* (STRÖM, 1765) LC (2019)
rannikkosulkukotilo ent. kaksihammassulkukotilo
- *Clausilia cruciata* (S. STUDER, 1820) LC (2019)
ristisulkukotilo
- *Clausilia dubia* DRAPARNAUD, 1805 EN (2019)
hienouuresulkukotilo

Genus *Balea* J.E. GRAY, 1824

- *Balea perversa* (LINNAEUS, 1758) LC (2019)
uurteiskotilo

Genus *Bulgarica* O. BOETTGER, 1877

- *Bulgarica cana* (HELD, 1836) EN (2019)
harmaasulkukotilo
syn. *Clausilia cana* Held, 1836, *Laciniaria cana* (Held 1836)

Familia Subulinidae P. Fischer & Crosse, 1877**Genus *Allopeas* H.B. Baker, 1935**

- *Allopeas clavulinum* (Potiez & Michaud, 1838) NA (2019)
keltasukkakotilo
syn. *Lamellaxis clavulinus* Potiez & Michaud, 1838

Familia Punctidae MORSE, 1864**Genus *Punctum* MORSE, 1864**

- *Punctum pygmaeum* (DRAPARNAUD, 1801) LC (2019)
kääpiökotilo

Familia Discidae THIELE, 1931 (1866)**Genus *Discus* FITZINGER, 1833**

- *Discus ruderatus* (W. HARTMANN, 1821) LC (2019)
napakotilo
syn. *Coniodiscus ruderatus* (Studer), *Pyramidula ruderata* Studer,
Goniodiscus ruderatus (O.F. Müller 1774)
- *Discus rotundatus* (O.F. Müller 1774) NA (2019)
täplänapakotilo
syn. *Coniodiscus rotundatus* (O.F. Müller 1774),
Goniodiscus rotundatus (O.F. Müller 1774),

Familia Pristilomatidae T. COCKERELL, 1891**Genus *Vitrea* FITZINGER, 1833**

- *Vitrea crystallina* (O.F. Müller 1774) NT (2019)
kristallikotilo
syn. *Helix crystallina* O.F. Müller, 1774
- *Vitrea contracta* (WESTERLUND, 1871) VU (2019)
litteäkristallikotilo

Familia Euconulidae H.B. BAKER, 1928 – Heimo kartiokotilot**Genus *Euconulus* REINHARDT, 1883**

- *Euconulus fulvus* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
kartiokotilo
syn. *Conulus fulvus* (O.F. Müller, 1774), *Euconulus trochiformis* (Montagu), *Hyalinia fulva* (O.F. Müller, 1774)
- *Euconulus praticola* (REINHARDT, 1883) LC (2019)
tummakartiokotilo
syn. *Euconulus alderi* (Gray, 1840)

Familia Gastrodontidae TRYON, 1866**Genus *Zonitoides* LEHMANN, 1862**

- *Zonitoides nitidus* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
kosteikkokotilo
syn. *Helix nitida* (O.F. Müller, 1774), *Hyalinia nitida* (O.F. Müller, 1774)
- *Zonitoides arboreus* (Say, 1816) NA (2019)
litteäkosteikkokotilo
syn. *Hyalinia roseni* Lindholm

Familia Oxychilidae P. HESSE, 1927 (1879)**Genus *Oxychilus* FITZINGER, 1833**

- *Oxychilus cellarius* (O.F. MÜLLER, 1774) NA (2019)
kellarikotilo
syn. *Helix cellaria* (O.F. MÜLLER, 1774), *Hyalinia cellaria* (Miller 1822)
- *Oxychilus draparnaudi* (H. BECK, 1837) NA (2019)
opaalikotilo ent. iso-opaalikotilo
- *Oxychilus alliarius* (J.S. MILLER, 1822) NT (2019)
laukkakotilo
syn. *Helix alliaria* Miller, 1822, *Hyalinia alliaria* (Miller 1822)

Genus *Aegopinella* LINDHOLM, 1927

- *Aegopinella nitidula* (DRAPARNAUD, 1805) NT (2019)
leveäkiiltokotilo ent. leveäkierrekkiiltokotilo
syn. *Helix nitidula* DRAPARNAUD, 1805
- *Aegopinella pura* (Alder, 1830) NT (2019)
viherkiiltokotilo
syn. *Helix pura* Alder, 1830, *Hyalinia pura* (Alder, 1830)

Genus *Nesovitrea* C. M. COOKE, 1921

- *Nesovitrea hammonis* (STRÖM, 1765) LC (2019)
ruskeakiiltokotilo
syn. *Perpolita hammonis* (Ström, 1765),
Hyalinia hammonis (Ström 1765), *Hyalinia radiatula* (Alder)
- *Nesovitrea petronella* (L. PFEIFFER, 1853) LC (2019)
lasikiiltokotilo
syn. *Perpolita petronella* (L. PFEIFFER, 1853),
Hyalinia petronella (Charp.), *Retinella petronella* (Charp.)

Familia Milacidae ELLIS, 1926**Genus *Milax* J.E. GRAY, 1855**

- *Milax gagates* (DRAPARNAUD, 1801) NA (2019)
purjeharjaetana ent. sileäpurjeharjaetana

Familia Vitrinidae FITZINGER, 1833 – Heimo lasikotilot**Genus *Vitrina* DRAPARNAUD, 1801**

- *Vitrina pellucida* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
lasikotilo
syn. *Helicolimax pellucidus* (O.F. Müller, 1774)

Familia Boettgerillidae WIKTOR & LIKHAREV, 1979**Genus *Boettgerilla* SIMROTH, 1910**

- *Boettgerilla pallens* SIMROTH, 1912 NA (2019)
matoetana
syn. *Boettgerilla vermiformis* Wiktor, 1959

Familia Limacidae LAMARCK, 1801 – Heimo harjaetanat**Genus *Limax* LINNAEUS, 1758**

- *Limax cinereoniger* WOLF, 1803 LC (2019)
ukkoetana
- *Limax maximus* LINNAEUS, 1758 NA (2019)
pantterietana

Genus *Malacolimax* MALM, 1868

- *Malacolimax tenellus* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
hentocharjaetana
syn. *Limax tenellus* O.F. Müller, 1774

Genus *Lehmannia* HEYNEMANN, 1863

- *Lehmannia marginata* (O.F. Müller, 1774) NT (2019)
metsäharjaetana
syn. *Limax marginatus* (O.F. Müller, 1774),
Limax arboreum Bouchard-Chantreaux
- *Lehmannia valentiana* (A. FÉRUSSAC, 1822) NA (2019)
taimietana
syn. *Limax valentianus* A. FÉRUSSAC, 1822, *Lehmannia poirieri* (Mabille)

Familia Agriolimacidae H. WAGNER, 1935**Genus *Deroceras* RAFINESQUE, 1820**

- *Deroceras laeve* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
rantaetana
syn. *Agriolimax laevis* (O.F. Müller, 1774)
- *Deroceras sturanyi* (SIMROTH, 1894) NA (2019)
vasaraetana
syn. *Agriolimax sturanyi* SIMROTH, 1894
- *Deroceras invadens* (Reise, Hutchinson, Schunack & Schlitt, 2011) NA (2019)
tylppäetana
syn. *Deroceras caruanae* (Pollonera, 1891)
- *Deroceras agreste* (LINNAEUS, 1758) LC (2019)
peltoetana
syn. *Agriolimax agrestis* (LINNAEUS, 1758), *Agriolimax reticulatus* (O.F. Müller, 1774)

- *Deroceras reticulatum* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
valepeltoetana
syn. *Agriolimax reticulatum* (O.F. Müller, 1774)
- *Deroceras rodnae* Grossu & Lupu, 1965 NA (2019)
kuultoetana

Familia Arionidae J.E. GRAY, 1840 – Heimo siruetanat

Genus Arion A. FÉRUSSAC, 1819

- *Arion ater* (LINNAEUS, 1758) NA (2019)
mustasiruetana
syn. *Limax ater* LINNAEUS, 1758
- *Arion rufus* (LINNAEUS, 1758) NA (2019)
punasiruetana
syn. *Limax rufus* LINNAEUS, 1758
- *Arion vulgaris* Moquin-Tandon, 1855 NA (2019)
(syn. *Arion lusitanicus* J. MABILLE, 1868) ei varsinainen synonyymi
espanjansiruetana
- *Arion fuscus* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
metsäetana
syn. *Arion subfuscus* (Draparnaud, 1805)
- *Arion circumscriptus* JOHNSTON, 1828 LC (2019)
lasilimaetana
syn. *Arion bourguignati* Mabile 1868
- *Arion fasciatus* (NILSSON, 1823) LC (2019)
keltajuovaetana
- *Arion silvaticus* LOHMANDER, 1937 LC (2019)
valkokylkietana
- *Arion distinctus* J. MABILLE, 1868 NA (2019)
tarhaetana
syn. *Arion hortensis* Ferussac, 1819
- *Arion intermedius* NORMAND, 1852 VU (2019)
nystysiruetana

Familia Bradybaenidae PILSBRY, 1934 (1898) – Heimo pensaskotilot

Genus Fruticicola HELD, 1838

- *Fruticicola fruticum* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
pensaskotilo
syn. *Eulota fruticum* (O.F. Müller, 1774), *Bradybaena fruticum* (O.F. Müller, 1774)

Familia Hygromiidae TRYON, 1866

Genus Euomphalia WESTERLUND, 1889

- *Euomphalia strigella* (DRAPARNAUD, 1801) NT (2019)
valkonauhakotilo
syn. *Helix strigella* DRAPARNAUD, 1801, *Fruticicola strigella* (Draparnaud, 1801), *Helicella strigella* (Draparnaud, 1801)

Genus Trochulus CHEMNITZ, 1786

- *Trochulus hispidus* (LINNAEUS, 1758) LC (2019)
takkukotilo
syn. *Trichia hispida* (Linnaeus 1758), *Helix hispida* Linnaeus 1758, *Fruticicola hispida* (Linnaeus, 1758), *Hygromia hispida* (Linnaeus, 1758)
- *Trochulus plebeius* (Draparnaud, 1805) NA (2019)
juovatakkukotilo
syn. *Trichia plebeia* (Draparnaud, 1805)

Genus *Pseudotrachia* LIKHAREV, 1949

- *Pseudotrachia rubiginosa* (ROSSMÄSSLER, 1838) DD (2019)

Genus *Perforatella* SCHLÜTER, 1838

- *Perforatella bidentata* (GMELIN, 1791) NT (2019)
kaksihammaskotilo
syn. *Helix bidens* (Gmelin, 1788), *Perforatella bidens* (Chemnitz, 1786)

Familia Helicidae RAFINESQUE, 1815 – Heimo tarhakotilot**Genus *Arianta* TURTON, 1831**

- *Arianta arbustorum* (LINNAEUS, 1758) LC (2019)
lehtokotilo
syn. *Helix arbustorum* LINNAEUS, 1758, *Helicigona arbustorum* (LINNAEUS, 1758)

Genus *Helicigona* A. FÉRUSAC, 1821

- *Helicigona lapicida* (LINNAEUS, 1758) NT (2019)
nappikotilo
syn. *Helix lapicida* LINNAEUS, 1758, *Chilotrema lapicida* (LINNAEUS, 1758)

Genus *Cepaea* HELD, 1838

- *Cepaea nemoralis* (LINNAEUS, 1758) NA (2019)
tummatarhakotilo ent. mustahuulitarhakotilo
syn. *Helix nemoralis* LINNAEUS, 1758
- *Cepaea hortensis* (O.F. Müller, 1774) LC (2019)
valkotarhakotilo ent. valkohuulitarhakotilo
syn. *Helix hortensis* O.F. Müller, 1774

Genus *Cornu* BORN, 1778

- *Cornu aspersum* (O.F. Müller, 1774) NA (2019)
sagriinikotilo
syn. *Helix aspersa* O.F. Müller 1774, *Cryptomphalus aspersus* (O.F. Müller, 1774)

Genus *Helix* LINNAEUS, 1758

- *Helix pomatia* LINNAEUS, 1758 NA (2019)
viinimäkikotilo

IUCN uhanalaisuusluokat: CR=äärimmäisen uhanalainen, EN= erittäin uhanalainen, VU=vaarantunut, NT=silmälläpidettävä, DD=puutteellisesti tunnettu, LC=elinvoimainen, NA=arviointiin soveltumaton (satunnainen tai vieraslaji)